

ORU 1.2.1–02848/2020

**RIKTLINJER FÖR ANTAGNING SOM OAVLÖNAD DOCENT VID FAKULTETEN FÖR
HUMANIORA OCH SOCIALVETENSKAP**

**Fastställda av Fakultetsnämnden för humaniora och socialvetenskap
Fastställda: 2016-06-16
Senast ändrade: 2020-10-20**

Allmänt

Docentur är en akademisk titel som främst innebär att innehavaren har visat förmåga att självständigt bedriva forskning som har gett väsentligt forskningsbidrag till ämnesområdet. Detta innebär att docentur är ett mellansteg i progressionen från doktorsexamen (grundläggande forskningsförmåga) till professor (förmåga till forskningsledning) som betonar förmågan att självständigt bedriva forskning.

Den som har blivit utnämnd till docent förväntas åta sig uppdrag som handledare inom utbildning på forskarnivå, opponenter eller ledamöter i betygsnämnd och andra sakkunniguppdrag, samt bidra till och delta i ämnets forskningsmiljö.

Rektor har angivit följande huvudprinciper för antagning som oavlönad docent:

- För att anta forskare som oavlönad docent ska det bedömas vara till nytta för forskningen och utbildningen inom fakulteten.
- Docent antas normalt i huvudområde och/eller ämne i utbildning på forskarnivå vid Örebro universitet.
- Behörig att antas som docent är den som avlagt doktorsexamen och som uppfyller av fakultetsnämnden uppställda krav på vetenskaplig skicklighet och pedagogisk kompetens för docentur.¹

Ansökan och beslut

Ansökan om att bli antagen som oavlönad docent görs på särskild blankett.²

Läraryrådskommittén bereder ansökan om docentur. Beslut om att bevilja eller avslå en ansökan om antagning som oavlönad docent fattas av fakultetsnämnden.

Nytta för forskningen och utbildningen

För sökande som är anställd som lärare/forskare vid fakulteten, eller som har disputerat vid eller är affilierad till fakulteten, bedöms en docentur generellt vara till nytta för forskningen och utbildningen inom fakulteten. Det innebär att det inte görs någon särskild prövning av nyttan i dessa fall. För övriga sökande gör Läraryrådskommittén, utifrån ett underlag från ämnesansvarig, en bedömning av om en antagning som docent är till nytta för forskningen och utbildningen inom fakulteten.

Ämne för docentur

Docent antas normalt i inrättat huvudområde/forskarutbildningsämne inom fakulteten. Om det finns särskilda skäl kan docent antas i annat än inrättat huvudområde/forskarutbildningsämne, exempelvis etablerad inriktning inom ett ämne.

Docentur vid annat lärosäte

Den som har antagits som docent vid annat lärosäte i Sverige och anställs vid Örebro universitet behöver inte ansöka om överflyttning av sin docentur, då denna har full validitet även vid Örebro universitet.

En anställd vid Örebro universitet som har utnämning motsvarande docentur från annat land kan komplettera sin ansökan med den tidigare ansökan för validering. Ansökan bedöms av

¹ Rektorsbeslut 2018-12-11, ORU 2018/06688.

² Ansökningsblankett finns på fakultetens webbsida om docentur på www.oru.se

Lärförslagskommittén i förhållande till fakultetens kriterier för docentur. Utifrån sin bedömning lämnar Lärförslagskommittén förslag om beslut till fakultetsnämnden, som beslutar om utnämning till docent. Lärförslagskommittén har även möjlighet att besluta om att ansökan ska genomgå fullständig sakkunnigprövning innan förslag lämnas till fakultetsnämnden.

Vetenskaplig skicklighet

Den sökande ska, utöver vad som krävs för doktorsexamen, kunna redovisa hög vetenskaplig skicklighet och forskningsförmåga. För docentur förutsätts att den sökande i förhållande till avhandlingen uppvisar en progression som innebär fördjupning och breddning beträffande forskningsproblem, empiriska studieobjekt, teoretisk förståelse samt metodologisk och analytisk förmåga. Betoningen på fördjupning respektive breddning kan dock variera mellan dessa olika aspekter. Därtill ska den sökande genom sin forskning kunna visa förmåga att självständigt bedriva forskning genom att initiera, planera, genomföra och publicera forskning som gett väsentligt forskningsbidrag till ämnesområdet.

Av de åberopade publikationerna ska det framgå att den sökande självständigt har genomfört och publicerat forskning. Arbetsfördelningen i samförfattade arbeten ska vägas in i bedömningen. Självständigheten underbyggs genom att den sökande beskriver sitt bidrag till varje åberopad samförfattad publikation.

Publikationerna ska kvalitetsmässigt väsentligt bidra till ämnesområdet. I sin omfattning ska forskningsinsatserna motsvara minst en avhandling samt vara i paritet med den volym som gäller för ämnet nationellt. De arbeten som åberopas ska i första hand vara publicerade, i andra hand i sin slutversion antagna för publicering³ vid tillfället då ansökan inlämnas. De åberopade publikationerna ska inte innehålla omfattande överlapp, vilket även gäller åberopade publikationer i relation till doktorsavhandlingen.

Det är också angeläget att den sökande har bidragit till den internationella forskningen. Normalt ska därför bland de åberopade publikationerna ingå referee-granskade internationella publikationer som inte ingår i eller uppvisar omfattande överlapp med avhandlingen. Hänsyn bör tas till ämnets eller områdets särskilda förutsättningar för internationell publicering.⁴ Avsteg från riktlinjen om internationell publicering ska motiveras av sökande och styrkas av ämnesansvarig. Därtill ska sakkunnig/a särskilt bedöma relevansen av detta avsteg.

Pedagogisk kompetens

För docentur krävs en undervisnings- och handledningserfarenhet motsvarande minst 1 600 klocktimmar efter doktorsexamen. Undervisningen och handledningen ska huvudsakligen ha utförts inom, eller vara av relevans för, ämnesområdet för docenturen.

Den sökande ska ha god förmåga att undervisa och handleda. Dessa förmågor ska styrkas med intyg från enhetschef eller motsvarande.

³ Det vill säga arbeten som är accepterade men där det återstår revideringar, oavsett om de bara är redaktionella, kan inte åberopas.

⁴ Hänsyn ska även tas till att vad som avses med internationell publikation varierar mellan ämnen och ämnesområden.

Dessutom krävs att den sökande har genomgått kursen Forskarhandledarutbildning eller motsvarande utbildning.

Sakkunnigbedömning

Vid bedömningen av den sökandes vetenskapliga skicklighet ska yttrande från minst en extern sakkunnig inhämtas. Om två sakkunniga utses bör en kvinna och en man utses. I normalfallet ska sakkunnig vara verksam vid annat svenskt lärosäte. En person verksam vid lärosäte utanför Sverige kan dock utses om det finns särskilda skäl, men ska då vara väl förtrogen med vad som förutsätts för utnämning till docentur i Sverige. Den som utses till sakkunnig ska vara professor eller i undantagsfall erfaren docent.⁵

Normalt ska sakkunnig inte tidigare ha bedömt den sökande i andra sammanhang. En särskild motivering ska lämnas om den som föreslås som sakkunnig tidigare har varit sakkunnig för den sökande i docentur- eller anställningsärende, alternativt opponent/ledamot i betygsnämnd vid den sökandes disputation.

I ett skriftligt utlåtande ska sakkunnig motivera sin bedömning av huruvida den sökande uppfyller kraven på vetenskaplig skicklighet.

Docenturföreläsning

Den som antas som oavlönad docent rekommenderas att hålla en introducerande föreläsning om sin forskning. Målgruppen kan vara det omgivande samhället, forskarkollegor eller studenter. Det åligger berörd ämnesansvarig att tillsammans med docenten arrangera sådan föreläsning.

Ikraftträdande

Riktlinjerna träder i kraft den 1 januari 2021. Ansökningar som inkommit till registrator innan detta datum prövas enligt tidigare riktlinjer.

⁵ Med erfaren avses här person som har utnämnts till docent för minst fem år sedan och har publicerat vetenskapliga studier inom området efter docentutnämningen.